

МОДЕЛЬ СПЕЦІАЛІСТА

Має сенс на початку дати визначення поняттю моделі. Модель — це концептуальний інструмент, який зорієнтований у першу чергу на управління процесом чи явищем, що моделюється. При цьому функція передбачення, прогнозування служить цілям управління. Концептуальна модель — це змістовна модель, формуючи яку використовуються теоретичні концепти і конструкти даної предметної галузі знання. У широкому розумінні під концептуальною моделлю розуміють змістовну модель, що базується на певній концепції або точці зору. Формування концептуальної моделі часто представляє собою досягнення певного рівня абстрагування на шляху від попереднього опису об'єкта до його формальної моделі.

Розглянемо поняття модель спеціаліста. Якість професійної підготовки залежить від ступеня обґрунтованості трьох основних моментів: цілі навчання (для чого навчати), зміст навчання (чому навчати) та принципів організації навчального процесу (як навчати). Мета підготовки — це модель. Опис мети освіти (модель спеціаліста) означає представлення або системи типових задач, або системи адекватних їм вмінь (видів діяльності). В моделі спеціаліста повинні бути передбачені три складові частини:

Види діяльності, які обумовлені особливостями нашого століття; види діяльності, які диктуються вимогами професії, спеціальності; види діяльності, які обумовлені соціально-політичним ладом країни, його духовно-моральною системою.

Технологія формування моделі включає ряд етапів:

Створення банку професійних ситуацій; визначення системи ролей і видів діяльності; знання, вміння, навички для виконання діяльності; визначення особистих якостей, необхідних для ефективного виконання конкретних видів професійної діяльності.

Вся ця система дозволить розробити освітню програму.

Модель спеціаліста історично втілювалась у різних формах: кваліфікаційні характеристики, професіограми та ін. Постановка цілей навчання і оптимізації змісту підготовки спеціалістів даної кваліфікації і профілю передуює розробка моделі професійної діяльності спеціаліста — професіограми. Це документ, що регламентує технологію побудови вимог, які пред'являє професія до осо-

бистих якостей, психологічних особливостей, психолого-фізичних можливостей людини. Цей документ повинен забезпечити оптимізацію і підвищення ефективності професійної діяльності спеціаліста конкретного профілю. Структура професіограми включає в себе наступні компоненти:

Найменування рівня і спеціальності; професійна освіта (форма навчання, умови вступу, тривалість навчання, рівень кваліфікації, перспективи професійного росту); характеристики професійної діяльності (функції, види діяльності, що переважають, кваліфікаційні вимоги, ключові кваліфікації); психограма (професійно-орієнтовані потреби, соціо-культурні якості); санітарно-гігієнічні умови праці (режим праці, нервово-психічна напруга, медичні протипоказання).

Розглянемо ще один варіант (форму представлення, втілення) моделі — кваліфікаційну характеристику (КХ). КХ служить еталоном кваліфікації спеціаліста даного профілю. В КХ вказуються не лише вимоги до особистих характеристик майбутнього спеціаліста і до компонентів його трудової діяльності, але і рівні виконання їм відповідних трудових процесів. КХ створюються для опису цілей підготовки кваліфікованих кадрів і служать для оцінки ступеня майстерності спеціалістів і призначення їм заробітної плати. Існують спеціальні тарифно-кваліфікаційні довідники, які були видані у різний час, в яких викладені КХ по багатьом професіям, які використовуються у народному господарстві.

*Бороденко Т. М., аспірант,
асистент кафедри фінансові ринки*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сучасне українське суспільство ставить завдання сформувати людину «нового покоління», яка б відмовилася від застарілих стандартів і стереотипів, людину, що здатна творчо мислити, самостійно приймати рішення, брати активну участь у житті суспільства, розв'язувати складні проблеми сьогодення, тощо.

На думку окремих спеціалістів, найпродуктивнішим є навчання за схемою: повідомлення базових знань — узагальнені способи роботи з базовими знаннями — практичне застосування. Саме під час практичного застосування знань і проявляються